

AGATHA CHRISTIE

Οι Μεγάλοι Τέσσερις

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Οι Μεγάλοι Τέσσερις**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: **The Big Four**
Από τις Εκδόσεις **HarperCollinsPublishers**, Λονδίνο 2016
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: **Agatha Christie**
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: **Χρήστος Καψάλης**
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: **Γιώργος Γιαννούσης**
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: **Τζίνα Γεωργίου**
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: **Ραλλού Ρουχωτά**

© Agatha Christie Limited, 1927. All rights reserved.
The AC Monogram Logo is a trade mark, and AGATHA CHRISTIE, POIROT and the Agatha Christie Signature are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.
© Εξωφύλλου: **HarperCollinsPublishers Ltd.**
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2019

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις **Λυχνάρι**
Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**, Μάιος 2019, 5.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση **ISBN 978-618-01-3001-0**
Ηλεκτρονική έκδοση **ISBN 978-618-01-3002-7**

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfofosi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

AGATHA CHRISTIE

Οι Μεγάλοι Τέσσερις

Μετάφραση: Χρήστος Καψάλης

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Η μυστηριώδης υπόθεση στο Στάιλς

*Πέντε μικρά γουρουνάκια
Φόνοι με αλφαβητική σειρά
Έγκλημα στο Οριάν Εξηρές
Ο Πουαρό ερευνά*

*Φόνος στο πρεσβυτέριο
Το πτώμα στη βιβλιοθήκη
Και δεν έμεινε κανένας
Δέκα ύποπτοι για φόνο*

*Μια αυτοβιογραφία
Έγκλημα στο γκολφ*

*Η δολοφονία του Ρότζερ Άκροϊντ
Οι Μεγάλοι Τέσσερις
Θανάσιμος κίνδυνος*

*Οι πρώτες υποθέσεις του Πουαρό
Η φαρμακερή πένα*

Πρόσκληση σε φόνο

Ο μυστικός αντίπαλος

Η δοκιμασία της αθωότητας

Περιεχόμενα

Προλογικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση	9
Τα κυριότερα πρόσωπα του έργου	11
1. Ο απρόσμενος επισκέπτης	13
2. Ο άνδρας από το άσυλο.....	24
3. Μαθαίνουμε περισσότερα για τον Λι Τσανγκ Γεν	30
4. Η σημασία ενός αρνίσιου μπουτιού.....	43
5. Η εξαφάνιση ενός επιστήμονα.....	52
6. Η γυναίκα στη σκάλα	60
7. Οι κλέφτες ραδίου	70
8. Στο σπίτι του εχθρού.....	84
9. Το Μυστήριο του Κίτρινου Γιασεμιού.....	98
10. Έρευνα στο Κρόφτλαντς.....	106
11. Το σκακιστικό πρόβλημα	116
12. Η δολωμένη φάκα	134
13. Το ποντίκι παρασύρεται	144
14. Η οξυζεναρισμένη ξανθιά.....	154
15. Η τρομερή καταστροφή.....	170
16. Ο ετοιμοθάνατος Κινέζος	186
17. Το Νούμερο Τέσσερα κερδίζει ένα κόλπο.....	201
18. Στο Φέλσενλαμπιρινθ	213

Προλογικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση

Το Οι Μεγάλοι Τέσσερις κυκλοφόρησε τον Ιανουάριο του 1927. Δεν γράφτηκε εξ αρχής ως μυθιστόρημα, αλλά βασίστηκε σε ξαναδουλεμένες ιστορίες που δημοσιεύτηκαν πρώτη φορά στο περιοδικό *The Sketch*. Παρά την τεράστια επιτυχία τού Η δολοφονία του Ρότζερ Άκροϊντ το 1926, η Άγκαθα Κρίστι διένυε μία από τις χειρότερες περιόδους της ζωής της λόγω της απώλειας της μητέρας της και της κατάρρευσης του γάμου της με τον Άρτσιμπαλντ Κρίστι. Καθώς η έμπνευση δεν ερχόταν κι εκείνη είχε απόλυτη ανάγκη τα έσοδα από ένα νέο βιβλίο, ο κουνιάδος της, ο Κάμπελ Κρίστι, της έδωσε την ιδέα να συνθέσει ένα μυθιστόρημα από τις ιστορίες αυτές και, μάλιστα, τη βοήθησε και ο ίδιος να τις συναρμόσει.

Το έργο έχει μικρή σχέση με τον κόσμο του Πουαρό, τον κόσμο της αγγλικής αριστοκρατίας και των επαύλεων στα σαλόνια των οποίων ο διάσημος ντετέκτιβ ανακοινώνει συνήθως τη λύση των γρίφων, και απομακρύνεται από τις φόρμες του μυστηρίου, όντας περισσότερο μια κατασκοπική περιπέτεια.

Το βιβλίο κυκλοφόρησε λίγο διάστημα αφότου η Κρίστι, πιεσμένη από τον χωρισμό της από τον Άρτσιμπαλντ, εξαφανίστηκε για λίγες μέρες μυστηριωδώς. Η τεράστια δημοσιότητα που πήρε η υπόθεση ωφέλησε τις πωλήσεις, που ήταν διπλάσιες από το κατά πολύ ανώτερο Η δολοφονία του Ρότζερ Άκροϊντ. Παρά την εμπορική επιτυχία του, ωστόσο, ήταν ένα βιβλίο που η Κρίστι δεν αγάπησε ποτέ.

Το Οι Μεγάλοι Τέσσερις κυκλοφόρησε επίσης ως *graphic novel* το 2006 και γυρίστηκε για την τηλεοπτική σειρά *Agatha Christie's Poirot*, με πρωταγωνιστή τον Ντέιβιντ Σουσέ, το 2013.

Τα κυριότερα πρόσωπα του έργου

Ηρακλής Πουαρό

Βέλγος ντετέκτιβ. Ετοιμάζεται να αναχωρήσει με προορισμό τη Βραζιλία, προκειμένου να αναλάβει μια υπόθεση εκεί. Ακυρώνει τα σχέδιά του και παραμένει στο Λονδίνο προκειμένου να ερευνήσει την υπόθεση των Μεγάλων Τεσσάρων.

Άρθουρ Χέιστινγκς

Φίλος του Πουαρό. Επιστρέφει στην Αγγλία από τη Νότια Αμερική ανήμερα της αναχώρησης του Πουαρό για τη Βραζιλία. Βοηθά τον Πουαρό από την πρώτη στιγμή της επιστροφής του στην προσπάθεια διαλεύκανσης του μυστηρίου.

Επιθεωρητής Τζαπ

Στέλεχος της Σκότλαντ Γιारντ. Είναι εκείνος που αναγνωρίζει τον νεκρό άνδρα στο διαμέρισμα του Πουαρό, και στην πορεία τον ενημερώνει για διάφορες υποθέσεις στις οποίες ενδεχομένως εμπλέκονται οι Μεγάλοι Τέσσερις.

Έιμμ Ράιλαντ

Αμερικανός πολυεκατομμυριούχος, είναι εκείνος που προσφέρει στον Πουαρό ένα αστρονομικό ποσό προκειμένου να αναλάβει μια υπόθεση στη Βραζιλία. Αργότερα ταξιδεύει στην Αγγλία, όπου εγκαθίσταται για ένα διάστημα. Αποδεικνύεται πως είναι μέλος των Μεγάλων Τεσσάρων και βασικός χρηματοδότης τους.

Μαντάμ Ολιβιέ

Γαλλίδα χημικός, ζει και εργάζεται στο Παρίσι. Ο Πουαρό την επισκέπτεται στο πλαίσιο των ερευνών του για την εξαφάνιση ενός Βρετανού επιστήμονα, ο οποίος είχε ταξιδέψει στη Γαλλία προκειμένου να συναντηθεί μαζί της. Είναι εκείνη που κατασκευάζει μυστικά όπλα και πειραματίζεται με την ατομική ενέργεια, προκειμένου να προωθήσει τα σχέδια της ομάδας των Μεγάλων Τεσσάρων.

Λι Τσανγκ Γεν

Κινέζος μανδαρίνος. Δεν εμφανίζεται στο βιβλίο, όμως αποτελεί τον εγκέφαλο της ομάδας των Μεγάλων Τεσσάρων, όπως πληροφορείται από νωρίς ο Πουαρό. Μέχρι τέλους, εκείνος είναι που κινεί τα νήματα, ωθώντας τον Πουαρό να τον χαρακτηρίσει τον σπουδαιότερο αντίπαλο που αντιμετώπισε στην επαγγελματική διαδρομή του.

Κλοντ Ντάρελ

Άσημος Βρετανός ηθοποιός και αριστοτέχνης των μεταμφιέσεων, είναι ο βασικός κατάσκοπος και εκτελεστής της ομάδας των Μεγάλων Τεσσάρων και βασικός ανταγωνιστής του Πουαρό και του Χέιστινγκς στην εξέλιξη του βιβλίου.

Κόμισσα Βέρα Ρόσακοφ

Ξεπεσμένη Ρωσίδα ευγενής. Έχει βρεθεί και παλαιότερα αντιμέτωπη με τον Πουαρό, με τον οποίο έχει αναπτύξει μια ανταγωνιστική σχέση, που όμως χαρακτηρίζεται από αμοιβαίο σεβασμό. Στενή συνεργάτιδα των Μεγάλων Τεσσάρων, εμπλέκεται σε διάφορα σχέδια της ομάδας.

Ο απρόσμενος επισκέπτης

Έχω γνωρίσει ανθρώπους ικανούς να απολαύσουν έναν διάπλου ανθρώπους που μπορούν να κάθονται ψύχραιμα στις καρέκλες τους και, φτάνοντας στο λιμάνι, να περιμένουν ώσπου να δέσει το πλοίο, κατόπιν να συγκεντρώνουν τα πράγματά τους χωρίς φασαρία και να αποβιβάζονται. Προσωπικά, ποτέ δεν τα καταφέρνω. Από τη στιγμή που επιβιβάζομαι, έχω την αίσθηση πως τα χρονικά περιθώρια είναι πολύ στενά για να κάνω με την ψυχία μου οτιδήποτε. Μετακινώ τις αποσκευές μου από το ένα σημείο στο άλλο και, αν κατέβω στο εστιατόριο για να γευματίσω, καταπίνω το φαγητό μου βιαστικά, έχοντας διαρκώς την αίσθηση πως μπορεί το πλοίο να φτάσει ξαφνικά στον προορισμό του όση ώρα εγώ βρίσκομαι κάτω. Ίσως όλα αυτά να είναι κληρονομιά των σύντομων αδειών στη διάρκεια του πολέμου, τότε που φάνταζε ζήτημα ύψιστης σημασίας να εξασφαλίσεις μια θέση κοντά στη σκάλα αποβίβασης, και να είσαι από τους πρώτους που θα αποβιβαστούν, μη τυχόν και σπαταλήσεις πολύτιμα λεπτά μιας τριήμερης ή πενήτημης άδειας.

Το συγκεκριμένο πρωινό του Ιουλίου, καθώς στεκόμουν δίπλα στην κουπαστή και παρακολουθούσα τα λευκά βράχια του Ντόβερ να σιμώνουν, θαύμαζα τους επιβάτες που μπορούσαν να κάθονται ήρεμα στις καρέκλες τους και να μη σηκώσουν στιγμή τα μάτια τους για να αντικρίσουν από μακριά τη γενέτειρά τους. Βέ-

βαια, δεν αποκλείεται η δική τους περίπτωση να διέφερε από τη δική μου. Το δίχως άλλο, πολλοί από αυτούς είχαν απλά πεταχτεί ως το Παρίσι για το Σαββατοκύριακο, ενώ εγώ πέρασα τον τελευταίο ενάμιση χρόνο σε ένα ράντσο στην Αργεντινή. Είχα ευημερήσει εκεί, ενώ τόσο η σύζυγός μου όσο κι εγώ είχαμε απολαύσει την ανέμελη και άνετη ζωή της νοτιοαμερικανικής ηπείρου, όμως, και πάλι, ένας κόμπος είχε σταθεί στον λαιμό μου, καθώς έβλεπα τις γνώριμες ακτές να πλησιάζουν ολοένα και περισσότερο.

Έφτασα στη Γαλλία δύο μέρες νωρίτερα, τακτοποίησα εκεί ορισμένες σημαντικές εκκρεμότητες και τώρα ταξίδευα με προορισμό το Λονδίνο. Εκτιμούσα πως θα παρέμενα εκεί για μερικούς μήνες, διάστημα ικανό ώστε να αναζητήσω παλιούς φίλους, έχοντας ειδικά έναν κατά νου. Έναν βραχύσωμο άνδρα με ωοειδές κεφάλι και πράσινα μάτια: τον Ηρακλή Πουαρό! Σκόπευα να τον αιφνιδιάσω πλήρως. Στο τελευταίο γράμμα που του έστειλα από την Αργεντινή δεν άφηνα τον παραμικρό υπαινιγμό για το ταξίδι που σκόπευα να πραγματοποιήσω –ορθότερα, το ταξίδι που είχε ήδη αποφασιστεί βιαστικά, εξαιτίας ορισμένων επιπλοκών στα επαγγελματικά μου–, έτσι πέρασα πολλές εύθυμες στιγμές προσπαθώντας να φανταστώ τον ενθουσιασμό και την κατάπληξή του μόλις με αντίκριζε.

Εκείνος, ήμουν βέβαιος, ήταν απίθανο να είχε απομακρυνθεί από τη βάση του. Οι εποχές που οι υποθέσεις του τον οδηγούσαν από τη μια άκρη της Αγγλίας στην άλλη ανήκαν πια στο παρελθόν. Η φήμη του είχε διαδοθεί και πλέον δεν επέτρεπε σε μία και μόνη υπόθεση να απορροφά όλο τον χρόνο του. Επιχειρούσε ολοένα και περισσότερο, καθώς περνούσε ο καιρός, να αντιμετωπίζεται ως «σύμβουλος ντετέκτιβ», εξειδικευμένος στο αντικείμενό του όσο ένας γιατρός της οδού Χάρλεϊ. Ανέκαθεν αντιμετώπιζε με περιφρόνηση τη δημοφιλή εικόνα του ανθρώπου λαγωνικού, του ντετέκτιβ που κατέφευγε σε θαυμαστές μεταμφιέσεις προκειμένου να παρακολουθεί τους κακοποιούς και που κοντοστεκόταν μπροστά σε κάθε αποτύπωμα για να το μετρήσει.

«Όχι, φίλε μου Χέιστινγκς», θα έλεγε, «αυτά τα αφήνουμε στον

Ζιρό και στους φίλους του. Ο Ηρακλής Πουαρό ακολουθεί δικές του μεθόδους. Τάξη, μέθοδος και εμπιστοσύνη στα μικρά φαιά κύτταρα. Καθισμένοι αναπαυτικά στις πολυθρόνες μας, διακρίνουμε όλα αυτά που οι άλλοι παραβλέπουν, και δε σπεύδουμε να καταλήξουμε σε συμπεράσματα, όπως ο άξιος Τζαπ».

Όχι, δεν υπήρχε περίπτωση ο Ηρακλής Πουαρό να βρισκόταν κάπου μακριά από την έδρα του.

Φτάνοντας στο Λονδίνο, άφησα τις αποσκευές μου σε ένα ξενοδοχείο και τράβηξα γραμμή στην παλιά του διεύθυνση. Τι έξοχες αναμνήσεις μου ξυπνούσε! Μετά βίας στάθηκα να χαιρετήσω την παλιά μας σπιτονοικοκυρά· άρχισα να ανεβαίνω τα σκαλοπάτια δυο δυο και χτύπησα την πόρτα του Πουαρό.

«Περάστε, λοιπόν!» ακούστηκε μια γνώριμη φωνή από μέσα.

Μπήκα με ζωηρό βήμα. Ο Πουαρό στεκόταν απέναντί μου. Στα χέρια του κρατούσε μια μικρή βαλίτσα, την οποία άφησε να πέσει κάτω με γδούπο, μόλις με αντίκρισε.

«Mon ami, Χέιστινγκς!» αναφώνησε. «Mon ami, Χέιστινγκς!»

Και τρέχοντας καταπάνω μου, με αγκάλιασε θερμά. Ο διάλογος που ακολούθησε ήταν ασυνάρτητος και επουσιώδης. Επιφωνήματα, ζωηρές ερωτήσεις, ημιτελείς απαντήσεις, μηνύματα από τη σύζυγό μου, εξηγήσεις σχετικά με το ταξίδι μου, όλα ένα κουβάρι.

«Να υποθέσω πως κάποιος έχει εγκατασταθεί στα παλιά μου διαμερίσματα;» ρώτησα τελικά, όταν ηρεμήσαμε πια κάπως. «Πολύ θα ήθελα να μείνω πάλι εδώ, μαζί σου».

Η όψη του Πουαρό άλλαξε με εντυπωσιακή ταχύτητα.

«Mon Dieu! Μα τι φοβερή ατυχία. Κοίταξε ολόγουρά σου, φίλε μου».

Πρώτη φορά παρατήρησα τον γύρω χώρο. Μπροστά στον τοίχο έστεκε ένα πελώριο μπασούλο προϊστορικού σχεδιασμού. Κοντά σε αυτό υπήρχαν μερικές βαλίτσες, αραδιασμένες τακτικά κατά σειρά μεγέθους, από τη μεγαλύτερη στη μικρότερη. Το συμπέρασμα ήταν αναπόφευκτο.

«Φεύγεις ταξίδι;»

«Ναι».

«Για πού;»

«Στη Νότια Αμερική».

«Ορίστε;»

«Ναι, είναι μια απαίσια φάρσα αυτό που μας συμβαίνει, έτσι δεν είναι; Στο Ρίο πηγαίνω και κάθε μέρα λέω από μέσα μου ότι δε θα σου γράψω λέξη γι' αυτό στις επιστολές μου... και τι χαρές που θα κάνει ο καλός μου ο Χέιστινγκς μόλις με αντικρίσει!»

«Και πότε φεύγεις;»

Ο Πουαρό συμβουλεύτηκε το ρολόι του.

«Σε μία ώρα».

«Κι εγώ που σε θυμώμουν να λες πως τίποτα δεν ήταν ικανό να σε ωθήσει να κάνεις ένα μακρύ θαλασσινό ταξίδι».

Ο Πουαρό έκλεισε τα μάτια του και ρίγησε.

«Μη μου το θυμίζεις καθόλου, φίλε μου. Ο γιατρός μου με διαβεβαιώνει πως κανείς δεν πεθαίνει από αυτό... και, βέβαια, το ταξίδι θα γίνει μία φορά. Αντιλαμβάνεσαι πως ποτέ μα ποτέ δεν πρόκειται να επιστρέψω».

Με έβαλε να καθίσω σε μια καρέκλα.

«Έλα, θα σου πω ακριβώς πώς προέκυψε όλο αυτό. Γνωρίζεις ποιος είναι ο πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο; Πλουσιότερος ακόμη και από τον Ροκφέλερ; Ο Έιμπ Ράιλαντ».

«Ο Αμερικανός βασιλιάς του σαπουνιού;»

«Ακριβώς. Με προσέγγισε ένας από τους γραμματείς του. Βρίσκονται σε εξέλιξη ορισμένες... πώς θα το έλεγες... μπαγαμπονιές... γύρω από μια πολύ σημαντική εταιρεία στο Ρίο. Μου ζήτησε να ερευνήσω την υπόθεση επιτόπου. Αρνήθηκα. Του είπα πως, εφόσον τα δεδομένα της υπόθεσης μου παρουσιάζονταν με ακρίβεια, θα του έλεγα την άποψή μου ως ειδικός. Αυτός, όμως, δήλωσε ανήμπορος να το κάνει. Τα γεγονότα θα μου παρουσιάζονταν αποκλειστικά και μόνο με την άφιξή μου εκεί. Υπό κανονικές συνθήκες, το ζήτημα θα είχε κλείσει. Το να υπαγορεύει κανείς στον Ηρακλή Πουαρό πώς να κινηθεί συνιστά θράσος απροσμέ-

τηρητο. Όμως η προτεινόμενη αμοιβή ήταν τόσο εκπληκτική, που πρώτη και τελευταία φορά στη ζωή μου υπέκυψα στον πειρασμό του χρήματος. Ήταν ένα ποσό αστρονομικό... ολόκληρη περιουσία! Άλλωστε, υπήρχε και ένα δεύτερο στοιχείο που με δελέαζε: εσύ, φίλε μου. Αυτόν τον τελευταίο ενάμιση χρόνο αισθανόμουν πολύ μόνος. Έτσι σκέφτηκα: *Γιατί όχι; Έχω αρχίσει και κουράζομαι από αυτή την ατέρμονη διαλεύκανση ασήμαντων προβλημάτων. Απέκτησα αρκετή φήμη. Ας κερδίσω αυτή την αμοιβή, ώστε να εγκατασταθώ κάπου κοντά στον παλιό μου φίλο*».

Με συγκίνησε πολύ αυτή η έκφραση εκτίμησης που μου είχε ο Πουαρό.

«Έτσι συμφώνησα», συνέχισε, «και σε μία ώρα πρέπει να φύγω ώστε να προλάβω το τρένο για το λιμάνι. Είναι μία από τις μικρές ειρωνείες της ζωής, δε βρίσκεις; Όμως οφείλω να σου ομολογήσω, Χέιστινγκς, πως, αν η προτεινόμενη αμοιβή δεν ήταν τόσο μεγάλη, μπορεί και να δίσταζα, καθώς τώρα τελευταία άρχισα μια δική μου έρευνα. Πες μου, συνήθως πού αναφέρεται η φράση *Οι Μεγάλοι Τέσσερις*;»

«Φαντάζομαι έχει τις ρίζες της στη Διάσκεψη των Βερσαλλιών, επίσης υπάρχουν οι περίφημοι *Μεγάλοι Τέσσερις* στον κόσμο του κινηματογράφου, ενώ ο όρος χρησιμοποιείται για να περιγράψει και πλήθος λιγότερο σημαντικών ομάδων».

«Μάλιστα», είπε σκεπτικός ο Πουαρό. «Συνάντησα τη φράση αυτή, καταλαβαίνεις, σε πλαίσιο τέτοιο όπου καμία από τις εξηγήσεις που πρότεινες δε θα είχε εφαρμογή. Απ' ό,τι φαίνεται, αναφέρεται σε μια συμμορία διεθνών κακοποιών ή κάτι τέτοιο. Μόνο που...»

«Μόνο που τι;» ρώτησα, καθώς τον είδα να κομπιάζει.

«Μόνο που έχω την υποψία ότι πρόκειται για κάτι σε μεγάλη κλίμακα. Είναι απλά μια μικρή ιδέα μου, τίποτα περισσότερο. Α, μα πρέπει να τελειώσω το πακετάρισμα. Ο χρόνος περνά».

«Μη φύγεις», τον προέτρεψα. «Ακύρωσε το εισιτήριό σου και ταξίδεψε με το ίδιο πλοίο που θα γυρίσω κι εγώ».

Ο Πουαρό ίσιωσε το σώμα του και μου έριξε μια αυστηρή ματιά.

«Α, μου φαίνεται πως δεν καταλαβαίνεις! Έδωσα τον λόγο μου, προφανώς... τον λόγο του Ηρακλή Πουαρό. Τίποτε άλλο πέρα από ένα ζήτημα ζωής και θανάτου δε θα ήταν ικανό να ανατρέψει τα σχέδιά μου τώρα».

«Κι αυτό είναι απίθανο να συμβεί», μουρμούρισα λυπημένα. «Εκτός κι αν την τελευταία στιγμή... η πόρτα ανοίγει και ο απρόσμενος επισκέπτης εμφανίζεται».

Γέλασα πνιχτά, καθώς κατέφευγα σε εκείνο το παλιό κλισέ, και τότε, στην παύση που ακολούθησε, ακούστηκε ένας θόρυβος από το δωμάτιο παραμέσα, κάνοντας και τους δυο μας να σαστίσουμε.

«Τι ήταν αυτό;» ρώτησα.

«Ma foi!» αποκρίθηκε ο Πουαρό. «Μου φαίνεται πως ο... απρόσμενος επισκέπτης σου τρύπωσε στην κάμαρά μου».

«Μα, πώς μπορεί να βρίσκεται κανείς εκεί μέσα; Δεν υπάρχει άλλη πόρτα εκτός από αυτή που οδηγεί εδώ».

«Η μνήμη σου είναι άριστη, Χέιστινγκς. Περνάμε τώρα στα συμπεράσματα».

«Το παράθυρο! Διαρρήκτης είναι, δηλαδή; Πρέπει να ζορίστηκε πολύ για να σκαρφαλώσει... θα έλεγα πως κάτι τέτοιο ήταν σχεδόν αδύνατον».

Είχα σκωθει και με γοργό βήμα κατευθυνόμουν προς την πόρτα, όταν ο ήχος από το χερούλι που έπαιζε από την άλλη πλευρά με έκανε να σταματήσω.

Η πόρτα άρχισε να ανοίγει αργά. Πλαισιωμένος από το κούφωμα, στεκόταν ένας άνδρας. Ήταν καλυμμένος από την κορφή ως τα νύχια με σκόνες και λάσπες· το πρόσωπό του ήταν λεπτό και ρουφηγμένο. Έμεινε να μας κοιτάζει για μια στιγμή και ύστερα τρέκλισε και σωριάστηκε. Ο Πουαρό έσπευσε στο πλευρό του και αμέσως γύρισε προς το μέρος μου.

«Μπράντι... γρήγορα!»

Έσπευσα να βάλω λίγο μπράντι σε ένα ποτήρι και το έφερα. Ο Πουαρό κατάφερε να δώσει στον άνθρωπο να πιει λίγο και μαζί τον σκώσαμε και τον μεταφέραμε στον καναπέ. Μέσα σε λί-

γα λεπτά άνοιξε τα μάτια του και κοίταξε ολόγυρα με ένα βλέμμα σχεδόν κενό.

«Τι ακριβώς θέλετε, μεσιέ;» είπε ο Πουαρό.

Ο άνδρας άνοιξε τα χείλη του και μίλησε με μια αλλόκοτη, μηχανική φωνή.

«Τον κύριο Ηρακλή Πουαρό, οδός Φάραγουεϊ 14».

«Ναι, ναι, εγώ είμαι αυτός».

Ο άνδρας δε φαινόταν να καταλαβαίνει και απλά επανέλαβε στον ίδιο ακριβώς τόνο:

«Τον κύριο Ηρακλή Πουαρό, οδός Φάραγουεϊ 14».

Ο Πουαρό προσπάθησε να του κάνει διάφορες ερωτήσεις. Σε κάποιες από αυτές ο άνδρας δεν απαντούσε καθόλου· σε άλλες απλά επαναλάμβανε την ίδια φράση. Ο Πουαρό μού έκανε νόημα να τηλεφωνήσω.

«Πες του δρος Ρίτζγουεϊ να έρθει αμέσως».

Ο γιατρός ευτυχώς απάντησε και, καθώς το σπίτι του βρισκόταν λίγο παρακάτω, πέρασαν ελάχιστα λεπτά μέχρι να καταφθάσει.

«Τι συμβαίνει εδώ, ε;»

Ο Πουαρό τού εξήγησε εν συντομία και ο γιατρός άρχισε να εξετάζει τον αλλόκοτο επισκέπτη μας, ο οποίος έμοιαζε να μην έχει καμία συναίσθηση είτε της δικής του είτε της δικής μας παρουσίας.

«Χμ!» έκανε ο δρ Ρίτζγουεϊ, όταν ολοκλήρωσε την εξέταση.

«Περίεργη περίπτωση».

«Εγκεφαλικός πυρετός;» υπέθεσα.

Ο γιατρός ρουθούνησε μεμιάς, περιφρονητικά.

«Εγκεφαλικός πυρετός! Άκου εγκεφαλικός πυρετός! Δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα. Εφεύρημα των μυθιστοριογράφων είναι. Όχι, ο άνθρωπος αυτός υπέστη κάποιου είδους σοκ. Βρέθηκε υπό την επιρροή μιας επίμονης ιδέας να βρει τον κύριο Ηρακλή Πουαρό, στον αριθμό 14 της οδού Φάραγουεϊ, και επαναλαμβάνει τα λόγια αυτά μηχανικά, χωρίς να έχει απολύτως καμία αντίληψη τι σημαίνουν».

«Αφασία;» είπα ζωηρά.

Η υπόθεση αυτή δεν έκανε τον γιατρό να ρουθούνησει τόσο

βίαια όσο στην προηγούμενη πρότασή μου. Δεν απάντησε, μόνο έδωσε στον άνδρα ένα φύλλο χαρτί κι ένα μολύβι.

«Για να δούμε τι θα κάνει με αυτά», σχολίασε.

Ο άνδρας δεν έκανε το παραμικρό για μερικές στιγμές και ξαφνικά βάλθηκε να γράφει πυρετωδώς. Εξίσου ξαφνικά σταμάτησε, αφήνοντας χαρτί και μολύβι να πέσουν στο πάτωμα. Ο γιατρός τα μάζεψε από κάτω και κούνησε το κεφάλι του.

«Τίποτα ουσιώδες. Μονάχα ο αριθμός 4, γραμμένος καμιά δεκαριά φορές, κάθε φορά μεγαλύτερος από την προηγούμενη. Θέλει να γράφει *οδός Φάραγουεϊ 14*, φαντάζομαι. Είναι μια ενδιαφέρουσα περίπτωση, πολύ ενδιαφέρουσα. Μήπως θα μπορούσατε να τον κρατήσετε εδώ ως το απόγευμα; Πρέπει να περάσω από το νοσοκομείο τώρα, όμως θα επιστρέψω το απόγευμα και θα κανονίσω τα πάντα για τη μεταφορά του. Είναι πολύ ενδιαφέρουσα περίπτωση για να την αφήσουμε χωρίς παρακολούθηση».

Εξήγησα πως ο Πουαρό ετοιμαζόταν να αναχωρήσει κι εγώ σχεδίαζα να τον συνοδεύσω στο Σαουθάμπτον.

«Δεν πειράζει. Αφήστε τον άνθρωπο εδώ. Δε θα κάνει καμία ζημιά. Υποφέρει από πλήρη εξάντληση. Πιθανότατα θα κοιμηθεί ένα οκτώωρο συνεχόμενο. Θα συνεννοηθώ με την έξοχη σπιτονοικοκυρά σας, την κυρία Πώς-τη-λεν, και θα της πω να έχει τον νου της».

Έτσι, ο δρ Ρίτζγουεϊ αποχώρησε με τη συνήθη βιάση του. Ο Πουαρό έσπευσε να ολοκληρώσει την προετοιμασία των αποσκευών του, έχοντας διαρκώς τον νου του στο ρολόι.

«Ο χρόνος κυλά με ταχύτητα ασύλληπτη. Έλα, λοιπόν, Χέιστινγκς, δεν μπορείς να πεις πως σε αφήνω χωρίς κάτι να ασχοληθείς. Εδώ έχουμε ένα άκρως συναρπαστικό πρόβλημα. Τον άνδρα από το πουθενά. Ποιος είναι; Τι είναι; Α, μα την πίστη μου, δυο χρόνια από τη ζωή μου θα έδινα για να κάνω αυτό το πλοίο να αναχωρήσει αύριο αντί σήμερα. Εδώ συμβαίνει κάτι πολύ παράξενο... και πολύ ενδιαφέρον. Όμως αυτό που χρειάζεται είναι χρόνος... χρόνος. Μπορεί να περάσουν μέρες, ακόμη και μήνες, μέχρι να καταφέρει να μας φανερώσει αυτό που ήρθε για να πει».

«Θα κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ, Πουαρό», τον διαβεβαίωσα. «Θα προσπαθήσω να σταθώ επάξια στο πόδι σου».

«Ναι...»

Η απάντησή του μου φάνηκε πως μαρτυρούσε μια κάποια αμφιβολία. Πήρα στα χέρια μου το χαρτί.

«Αν έγραφα μια ιστορία», είπα αστεειυόμενος, «θα συνέδεα αυτό εδώ με την πιο πρόσφατη ιδιοτροπία σου και θα της έδινα τον τίτλο *Το μυστήριο των Μεγάλων Τεσσάρων*». Χτυπούσα ελαφρά με τον δείκτη μου εκείνους τους αριθμούς, καθώς μιλούσα.

Και την επόμενη στιγμή σάστισα, καθώς ο ανήμπορος επισκέπτης μας, έχοντας συνέλθει ξαφνικά από τη ζάλη του, ανακάθισε στην καρέκλα του και μίλησε καθαρά και δυνατά:

«Λι Τσανγκ Γεν».

Είχε το ύφος ανθρώπου που είχε μόλις ξυπνήσει. Ο Πουαρό μού έκανε νόημα να μη μιλήσω. Ο άνδρας συνέχισε. Μιλούσε με καθαρή, ψιλή φωνή και κάτι στην εκφορά του λόγου του με έκανε να αισθανθώ πως απάγγελλε κάποια γραπτή αναφορά ή διάλεξη.

«Ο Λι Τσανγκ Γεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιπροσωπεύει τον εγκέφαλο των Μεγάλων Τεσσάρων. Είναι η ελεγκτική και η κινητήριος δύναμη. Τον περιγράφω, επομένως, ως Νούμερο Ένα. Το Νούμερο Δύο σπάνια αναφέρεται με το όνομά του. Συμβολίζεται από ένα S με δύο κάθετες γραμμές... το σήμα του δολαρίου· επίσης, από δύο λωρίδες και ένα αστέρι. Λογικά συνάγεται, επομένως, ότι είναι Αμερικανός υπήκοος και αντιπροσωπεύει τη δύναμη του πλούτου. Δε φαίνεται να υπάρχει αμφιβολία πως το Νούμερο Τρία είναι μια γυναίκα, Γαλλίδα στην εθνικότητα. Ενδεχομένως να είναι κάποια από τις Σειρήνες του *demi-monde**, όμως τίποτα δεν είναι βέβαιο. Το Νούμερο Τέσσερα...»

---

* Ο όρος «μισόκοσμος» (*demi-monde*) αποδίδεται στον Αλέξανδρο Δουμά τον υιό και αναφέρεται σε γυναίκες που ζουν ηδονιστικά μεταξύ καλού κόσμου και παρανομίας, στις ονομαζόμενες κοκότες, γυναίκες, δηλαδή, ελευθερίων ηθών. (Σ.τ.Ε.)

Η φωνή του κόμπιασε και έσπασε. Ο Πουαρό έγειρε προς το μέρος του.

«Ναι», τον παρότρυνε με θέρμη, «το Νούμερο Τέσσερα;»

Το βλέμμα του ήταν καρφωμένο πάνω στο πρόσωπο του άνδρα. Κάποιος ακατανίκητος τρόμος έμοιαζε να κυριαρχεί εκεί· τα χαρακτηριστικά του ήταν αλλοιωμένα.

«Ο καταστροφέας», αναφώνησε πνιχτά ο άνδρας. Και τότε, με έναν τελευταίο σπασμό, σωριάστηκε ξερός.

«Mon Dieu!» ψιθύρισε ο Πουαρό. «Επομένως, είχα δίκιο. Είχα δίκιο».

«Λες να...»

Με διέκοψε.

«Μετάφερε τον στο κρεβάτι του δωματίου μου. Δεν έχω λεπτό για χάσιμο, αν θέλω να προλάβω το τρένο μου. Όχι πως θέλω να το προλάβω. Αχ, να μπορούσα να το χάσω με καθαρή συνείδηση! Όμως έχω δώσει τον λόγο μου. Έλα, Χέιστινγκς!»

Αφού παραδώσαμε τον μυστηριώδη επισκέπτη μας στη φροντίδα της κυρίας Πίρσον, αναχωρήσαμε με ταξί και καταφέραμε να προλάβουμε το τρένο την τελευταία κυριολεκτικά στιγμή. Ο Πουαρό ήταν εναλλάξ αμίλητος και φλύαρος. Καθόταν με το βλέμμα στραμμένο κάπου έξω από το παράθυρο, σαν άνθρωπος χαμένος σε όνειρο, και έμοιαζε να μην ακούει λέξη από ό,τι του έλεγα. Και ύστερα, σαν να έπαιρνε μπροστά, άρχιζε να με βομβαρδίζει με οδηγίες και εντολές, και να μου υπογραμμίζει την αναγκαιότητα της διαρκούς τηλεγραφικής επικοινωνίας μας.

Ακολούθησε ένα μεγάλο διάστημα σιωπής αφότου περάσαμε το Γουόκινγκ. Το τρένο, φυσικά, δεν έκανε καμία στάση πριν από το Σαουθάμπτον· εκεί, όμως, χρειάστηκε να σταματήσει σε κάποιον σηματοδότη.

«Α! Sacré mille tonnerres!» αναφώνησε ξαφνικά ο Πουαρό. «Μα, φέρθηκα σαν ηλίθιος! Επιτέλους, βλέπω καθαρά. Το δίκως άλλο οι άγιοι σταμάτησαν το τρένο. Πήδα, Χέιστινγκς... μα, πήδα, σου λέω!»

Προτού προλάβω να το συνειδητοποιήσω, είχε ανοίξει την πόρτα του βαγονιού και είχε πηδήξει στις γραμμές.

«Πέτα κάτω τις βαλίτσες και πήδα».

Υπάκουσα. Πάνω στην ώρα. Καθώς προσγειωνόμουν δίπλα του, το τρένο άρχισε πάλι να κινείται.

«Και τώρα, Πουαρό», είπα κάπως εκνευρισμένος, «ίσως θα είχες την καλοσύνη να μου εξηγήσεις προς τι όλα αυτά».

«Φταίει, φίλε μου, το ότι κατάφερα να δω το φως».

«Αυτό», αποκρίθηκα, «το βρίσκω άκρως διαφωτιστικό».

«Θα έπρεπε», απάντησε ο Πουαρό, «όμως φοβάμαι... πολύ φοβάμαι πως δεν είναι. Αν μπορούσε να κουβαλήσεις δύο από αυτές τις βαλίτσες, νομίζω πως μπορώ να καταφέρω τις υπόλοιπες».

Ηρακλής
ΠΟΥΑΡΟ

*Αν ο ένας δεν κάνει την κίνηση, τότε πρέπει
να την κάνει ο άλλος· επιτρέποντας στον αντίπαλο
να επιτεθεί, μπορείς να μάθεις κάτι γι' αυτόν.*

Ένας απρόσκλητος επισκέπτης στέκεται στην πόρτα του υπνοδωματίου του Ηρακλή Πουαρό. Δείχνει τλαιπωρημένος, καθώς είναι από την κορυφή ως τα νύχια μέσα στη σκόνη. Καρφώνει το βασανισμένο βλέμμα του για λίγο στον διάσημο ντετέκτιβ κι ύστερα σωριάζεται στο πάτωμα. Ποιος είναι; Γιατί βρίσκεται σε κατάσταση σοκ; Και, κυρίως, τι σημαίνει ο αριθμός 4 που γράφει ξανά και ξανά με τρεμάμενο χέρι σε μια κόλα χαρτί;

Ο Πουαρό θα βρεθεί μπλεγμένος σε μια διεθνή ίντριγκα και θα ρισκάρει την ίδια του τη ζωή για να λύσει το μυστήριο με τον αριθμό 4...

a. AGATHA
CHRISTIE

2 ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 22579

Γ Ι Α Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ Μ Ε Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ